

Raport o Stanie Miasta 2003

Prezydent Miasta Krakowa

Opracowano w Wydziale
Strategii i Rozwoju Miasta
Urzędu Miasta Krakowa
Kraków 2004

**Raport opracowano w oparciu o materiały
źródłowe wydziałów Urzędu Miasta Krakowa,
miejskich jednostek organizacyjnych
i innych instytucji**

Redakcja: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta
Dyrektor: Monika Piątkowska

Opracował zespół redakcyjny w składzie:

Marta Duda, Zofia Fedor, Magdalena Kałwa,
Halina Kasprzycka, Bogdan Kasprzyk,
Halina Latosińska, Wojciech Piątkowski,
Małgorzata Rymarz, Marta Żak

Projekt graficzny

Biuro Szeryfy – K. Sowiński, W. Kubiena

**Raport o Stanie Miasta zawiera dane,
o ile w tekście nie określono inaczej,
według stanu na dzień 31.12.2003 r.**

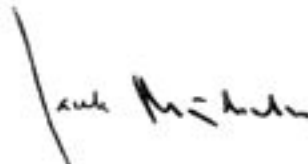
Szanowni Państwo

Oto dwunasta edycja Raportu o Stanie Miasta. W dokumencie zebrano całą wiedzę faktograficzną o Krakowie 2003-go roku. Opisano także tendencje zmian poszczególnych dziedzin funkcjonowania naszego Miasta.

Ufam, iż Raport o stanie Miasta 2003 stanowić będzie cenne źródło wiedzy dla jego czytelników: mieszkańców Krakowa oraz wszystkich tych, którzy zechcą związać swoją przyszłość z naszym Miastem.

Kraków jest miastem, w którym warto pozostać i ze spokojem spoglądać w przyszłość.

Prezydent Miasta Krakowa

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jacek Majchrowski', written over a light blue background.

Jacek Majchrowski

	Wprowadzenie – Bogdan Kasprzyk	→ 13
0.	0 Krakowie i krakowianach – Magdalena Kałwa	→ 15
	1 Informacje ogólne	→ 17
	2 Procesy demograficzne	→ 18
	2.1 Struktura wieku i płci mieszkańców Krakowa	→ 21
	2.2 Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002	→ 22
	2.2.1 Struktura wykształcenia mieszkańców Krakowa	→ 24
	2.2.2 Niepełnosprawni	→ 24
	2.2.3 Gospodarstwa domowe	→ 25
	2.3 Prognoza demograficzna dla Krakowa na lata 2003–2023	→ 25
I.	I. Zdrowie i opieka społeczna – Halina Kasprzycka	→ 31
	1 Zdrowie	→ 33
	1.1 Lecznictwo otwarte	→ 33
	1.2 Lecznictwo zamknięte	→ 34
	1.3 Profilaktyka i promocja zdrowia	→ 37
	1.4 Profilaktyka uzależnień	→ 38
	1.5 Izba wytrzeźwień	→ 40
	2 Opieka społeczna	→ 41
II.	II. Bezpieczeństwo publiczne – Halina Latosińska	→ 47
	1 Policja	→ 49
	1.1 Komenda Miejska Policji w Krakowie	→ 50
	1.1 Komenda Miejska Policji w Krakowie	→ 56
	2 Sądy i Prokuratura	→ 57
	2.1 Sąd Okręgowy	→ 57
	2.2 Sądy Rejonowe	→ 58
	2.3 Profesjonalne podmioty związane z sądownictwem	→ 58
	2.4 Sąd Apelacyjny	→ 59
	2.5 Prokuratura Okręgowa w Krakowie	→ 60
	3 Straż Miejska	→ 62
	4 Ochrona przeciwpożarowa	→ 65
	4.1 Państwowa Straż Pożarna w Krakowie	→ 65
	4.2 Stan zabezpieczenia operacyjnego miasta Krakowa	→ 67
	4.3 Działalność kontrolno-rozpoznawcza Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie oraz charakterystyka zagrożeń	→ 71

4.3.1	Zagrożenia pożarowe	→	71
4.3.2	Zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi	→	72
4.3.3	Zagrożenia w transporcie	→	72
4.3.4	Infrastruktura komunalna	→	73
4.3.5	Zagrożenie powodziowe	→	73
4.3.6	Zagrożenia budowlane	→	73
4.3.7	Zagrożenia radiacyjne	→	73
4.3.8	Czynności kontrolno-rozpoznawcze	→	74
4.3.9	Współpraca z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi z terenu Krakowa	→	75
5	Zadania z zakresu bezpieczeństwa realizowane przez Urząd Miasta Krakowa	→	75
5.1	Wydział Spraw Społecznych	→	75
5.2	Wydział Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego	→	76
5.2.1	Obrona Cywilna	→	78
5.2.2	Miejski Zespół Reagowania Kryzysowego (MZRK)	→	79
5.2.3	Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego (MCZK)	→	79
6	Ochrona przeciwpowodziowa	→	79
6.1	Stan istniejący w zakresie ochrony przeciwpowodziowej	→	79
6.2	Potrzeby z zakresu ochrony przeciwpowodziowej	→	82
7	Bezpieczeństwo pracy	→	86
III.	Transport – Marta Żak	→	91
1	System transportowy	→	93
2	Transport drogowy	→	94
2.1	Bezpieczeństwo ruchu drogowego	→	96
2.2	Parkingi	→	97
3	Transport zbiorowy	→	98
4	Transport kolejowy	→	100
5	Komunikacja lotnicza	→	101
6	Transport wodny	→	102
7	Ścieżki rowerowe	→	102
8	Inwestycje transportowe w Krakowie	→	103
IV.	Gospodarka komunalna i infrastruktura techniczna – Zofia Fedor	→	107
1	Zaopatrzenie w wodę i systemy kanalizacyjne	→	109
1.1	Zaopatrzenie w wodę	→	109
1.2	Systemy kanalizacyjne	→	113
1.3	Lokalne Inicjatywy Inwestycyjne	→	118

2	Energetyka i gazownictwo	→ 121
2.1	Ciepłownictwo	→ 121
2.2	Energia elektryczna	→ 124
2.3	Gazownictwo	→ 126
3	Cmentarnictwo	→ 129
V.	Ochrona środowiska i rolnictwo – Halina Latosińska	→ 135
1	Ochrona powietrza i ochrona przed hałasem	→ 137
1.1	Jakość powietrza atmosferycznego w Krakowie	→ 137
1.1.1	Stężenia średnioroczne zanieczyszczeń powietrza w Krakowie	→ 137
1.2	Emisja komunikacyjna	→ 138
1.3	Klimat akustyczny	→ 138
1.4	Promieniowanie niejonizujące	→ 138
2	Powierzchnia ziemi	→ 139
2.1	Złoża kopalin	→ 139
2.2	Odpady przemysłowe	→ 139
2.3	Odpady komunalne	→ 140
3	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	→ 141
3.1	Stan czystości wód	→ 142
3.2	Wody podziemne zwykłe i lecznicze	→ 144
4	Edukacja ekologiczna	→ 145
5	Gminny i Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	→ 146
6	Zieleń miejska	→ 147
6.1	Obszary i obiekty przyrodnicze objęte ochroną prawną	→ 147
7	Lasy	→ 148
7.1	Zagospodarowanie i ochrona lasów	→ 149
7.2	Stan zagrożenia lasów i działania ochronne	→ 149
8	Rolnictwo	→ 150
8.1	Produkcja roślinna	→ 150
8.2	Produkcja zwierzęca	→ 151
VI.	Mieszkalnictwo – Magdalena Kałwa	→ 157
1	Zasoby i potrzeby mieszkaniowe	→ 159
2	Transakcje na rynku mieszkaniowym	→ 161
3	Finansowanie mieszkalnictwa	→ 165

4	Zarządzanie i eksploatacja mieszkań	→ 169
	4.1 Zarządzanie i eksploatacja zasobu mieszkaniowego Miasta	→ 170
5	Budownictwo mieszkaniowe	→ 174
6	Polityka mieszkaniowa Miasta	→ 175
	6.1 Polityka czynszowa	→ 176
	6.2 Polityka remontowa	→ 177
	6.3 Polityka prywatyzacji zasobu mieszkaniowego	→ 178
	6.4 Polityka dotycząca wspólnot mieszkaniowych	→ 179
	6.5 Polityka pozyskiwania mieszkań przez Miasto	→ 180
	6.6 Polityka tworzenia warunków rozwoju i finansowania budownictwa mieszkaniowego	→ 181
	6.7 Pomoc mieszkaniowa	→ 181
	6.7.1 Dodatki mieszkaniowe	→ 183
	6.7.2 Program walki z bezdomnością	→ 184
7	Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa	→ 185
	7.1 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa	→ 185
	7.2 Procesy rewitalizacji – rehabilitacji	→ 187
VII.	Edukacja – Małgorzata Rymarz	→ 189
1	Żłobki	→ 191
2	Przedszkola	→ 191
3	Szkoły podstawowe i gimnazja	→ 192
	3.1 Szkoły podstawowe	→ 192
	3.2 Gimnazja	→ 193
4	Szkoły ponadgimnazjalne	→ 194
	4.1 Licea ogólnokształcące dla młodzieży	→ 195
	4.2 Szkoły zawodowe i zespoły szkół zawodowych ogółem (dla młodzieży i dla dorosłych)	→ 196
5	Szkoły i placówki dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych	→ 197
	5.1 Poradnictwo Opieki i Wychowania	→ 197
	5.2 Szkolnictwo specjalne	→ 198
	5.3 Klasy integracyjne	→ 202
6	Remonty i inwestycje	→ 203
7	Szkoły wyższe	→ 205
	7.1 Działalność badawcza i uczestnictwo w programach naukowych	→ 208
	7.2 Inwestycje w zakresie szkół wyższych	→ 209

VIII.	Kultura fizyczna – Halina Kasprzycka	→ 213
1	Ogólny stan ilościowy bazy sportowej w Krakowie	→ 215
2	Działania Miasta w zakresie kultury fizycznej	→ 216
3	Formy wspierania kultury fizycznej przez Miasto	→ 217
3.1	Działania Miasta prowadzone w oparciu o Program Współpracy Miasta Krakowa z Organizacjami Pozarządowymi przyjęty uchwałą nr XL/300/99 Rady Miasta Krakowa z dnia 22 grudnia 1999 r.	→ 217
3.2	Inne działania Miasta prowadzone w zakresie kultury fizycznej	→ 218
4	Najważniejsze inwestycje Miasta w dziedzinie kultury fizycznej	→ 219
IX.	Kultura i ochrona zabytków – Marta Duda	→ 223
1	Kultura	→ 225
1.1	Działalność Miasta w dziedzinie kultury	→ 225
1.1.1	Mecenat kulturalny	→ 230
1.1.2	Współpraca międzynarodowa i krajowa Miasta w dziedzinie kultury	→ 232
1.1.3	Inne wydarzenia kulturalne i przedsięwzięcia promocyjne wspierane finansowo przez Miasto Kraków	→ 233
1.1.4	Inwestycje miejskie z zakresu kultury realizowane w 2003 r.	→ 235
1.2	Działalność Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury	→ 235
1.2.1	Mecenat kulturalny	→ 242
1.2.2	Inwestycje z zakresu kultury realizowane w 2003 r.	→ 243
2	Ochrona zabytków	→ 245
X.	Gospodarowanie mieniem Miasta – Marta Żak	→ 251
1	Struktura użytkowania wg grup geodezyjnych	→ 253
2	Wywłaszczenia	→ 254
3	Nabywanie, zbywanie, dzierżawy	→ 254
XI.	Rozwój gospodarczy Miasta – Wojciech Piątkowski	→ 257
1	Planowanie przestrzenne	→ 259
1.1	Plany miejscowe	→ 259
1.2	Ruch budowlany w mieście	→ 267
2	Marketing Miasta	→ 268
2.1	Promocja wizerunku miasta	→ 268

2.2	Promocja turystyczna	→ 271
2.3	Promocja gospodarcza	→ 274
3	Stan i tendencje gospodarki Miasta	→ 274
3.1	Podmioty gospodarcze	→ 274
3.2	Wielkość sprzedaży w jednostkach sektora przedsiębiorstw	→ 277
3.3	Rynek Pracy	→ 278
3.3.1	Bezrobocie	→ 280
3.4	Wskaźniki finansowe jednostek sektora przedsiębiorstw	→ 282
4	Przedsiębiorcy rejestrowani w Urzędzie Miasta Krakowa	→ 282
4.1	Handel	→ 283
4.1.1	Sklepy wielkopowierzchniowe	→ 284
4.1.2	Targowiska	→ 285
4.2	Usługi	→ 287
4.3	Gastronomia	→ 287
5	Krakowski Park Technologiczny – Specjalna Strefa Ekonomiczna	→ 287
6	Turystyka	→ 289
XII.	Zarządzanie Miastem – Wojciech Piątkowski	→ 293
1	Rada Miasta Krakowa	→ 295
1.1	Komisje Rady Miasta Krakowa	→ 295
2	Prezydent Miasta Krakowa i jego zastępcy	→ 296
3	Dzielnice Miasta Krakowa	→ 297
3.1	Zadania priorytetowe	→ 297
3.2	Konwent Przewodniczących Rad Dzielnic	→ 298
3.3	Konkurs Dzielnic	→ 299
3.4	Komunikacja i łączność z mieszkańcami Dzielnic	→ 299
4	Jednostki organizacyjne Miasta Krakowa	→ 300
4.1	Urząd Miasta Krakowa	→ 300
4.2	Jednostki budżetowe	→ 301
4.3	Zakłady budżetowe	→ 302
4.4	Gospodarstwa pomocnicze	→ 302
4.5	Instytucje kultury	→ 303
4.6	Zakłady Opieki Zdrowotnej	→ 303
4.7	Spółki miejskie i spółki z udziałem Miasta	→ 303
4.7.1	Jednoosobowe spółki Gminy Miejskiej Kraków	→ 303
4.7.2	Spółki w których Gmina Miejska Kraków posiada udziały lub akcje	→ 305
4.8	Fundacje z wkładem Gminy Miejskiej Kraków	→ 305

5	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	→ 306
5.1	Obszary i cele priorytetowe współpracy	→ 306
5.2	Konkurs Grantowy	→ 307
5.2.1	Projekty realizowane w trybie Konkursu Grantowego 2003	→ 307
5.2.2	Projekty realizowane w trybie kontraktów	→ 308
5.3	Pozostałe formy współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi	→ 309
6	Komunikacja społeczna	→ 310
6.1	Publikacje informacyjne	→ 310
6.2	Współpraca ze środkami masowego przekazu	→ 310
6.3	Miejska Prezentacja Internetowa „Magiczny Kraków”	→ 311
7	Współpraca krajowa i zagraniczna	→ 311
7.1	Współpraca krajowa	→ 311
7.1.1	Przynależność Krakowa do organizacji krajowych	→ 312
7.2	Współpraca zagraniczna	→ 315
7.2.1	Zakres współpracy z miastami partnerskimi	→ 316
7.2.2	Przynależność Krakowa do organizacji międzynarodowych	→ 317
8	Budżet Miasta Krakowa	→ 318
8.1	Dochody Miasta Krakowa	→ 319
8.2	Wydatki Miasta Krakowa	→ 322
8.2.1	Wydatki inwestycyjne	→ 325
8.3	Dochody, przychody, wydatki i rozchody budżetowe Miasta Krakowa	→ 328
8.4	Budżety jednostek prowadzących działalność w formie gospodarki pozabudżetowej	→ 329
8.5	Budżety jednoosobowych spółek Miasta	→ 331
8.6	Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	→ 322
8.7	Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	→ 322

Kolejny Raport o Stanie Miasta powinien, jak i poprzednie jego edycje, stać się pożądaną lekturą dla szerokiego kręgu odbiorców. Czas pokazał, że takie wydawnictwo Urzędu Miasta Krakowa jest potrzebne. Czytelnicy wywodzą się z różnych środowisk, mają różne wykształcenie i wiek. W ich gronie znajdują się naukowcy, studenci, przedstawiciele instytucji samorządowych, gospodarczych, kulturalnych, społecznych. Raport pomaga w pracy wielu osobom i instytucjom.

Dwunasta edycja Raportu o Stanie Miasta została rozszerzona. Taka formuła powinna obowiązywać w kolejnych latach. Obok dotychczasowych działów, opisujących Kraków, będą zamieszczone również prognozy na przyszłość, plany i perspektywy rozwojowe w poszczególnych dziedzinach życia Miasta.

Obowiązek dbałości o rozwój Miasta jest zadaniem władz samorządowych. Dlatego właśnie w Raporcie zamieszczone będą informacje o działaniach podejmowanych przez Prezydenta Miasta oraz Radę Miasta Krakowa.

2003 rok – pierwszy rok pracy nowej kadencji – przyniósł niezwykle ważne rozwiązanie trudnego problemu. Powstało Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa – podstawowy akt planowania przestrzennego, bez którego inwestowanie i jakkolwiek rozbudowa Miasta byłaby niemożliwa. Rada Miasta Krakowa w kwietniu 2003 roku przyjęła prezydencki projekt Studium.

Studium umożliwiło intensywne prace nad przygotowaniem i uchwaleniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych fragmentów Krakowa. W 2003 roku plany obowiązywały zaledwie dla 1,7% powierzchni Miasta.

I tak w 2003 roku przyjęto dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego: dla ul. Dobrowolskiego po zach. stronie od ul. Kozienickiej do ul. Starzyńskiego oraz dla Przylasku Rusieckiego.

W 2003 roku rozpoczęto także prace nad przygotowaniem drugiego z dwóch podstawowych dla miasta, obok Studium, aktów planowania długookresowego, perspektywicznego, tj. Strategii Rozwoju Krakowa, dotyczącej sfery społeczno-gospodarczej życia miasta. Wprawdzie w mieście obowiązuje Strategia przyjęta w 1999 roku, jednak Rada Miasta Krakowa, mając na uwadze zasadniczą zmianę uwarunkowań zewnętrznych funkcjonowania miasta (w tym konsekwencje i perspektywy związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej), podjęła decyzję o aktualizacji tego aktu.

Równocześnie w tym, 2003 roku, przystąpiono do aktualizacji lub wprowadzania nowych programów sektorowych, tj. aktów planowania średniookresowego, regulujących działania samorządu w poszczególnych dziedzinach, branżach funkcjonowania miasta.

Rada Miasta Krakowa uchwaliła więc prezydenckie projekty nowych programów sektorowych (chronologicznie):

- Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych MPWiK S.A. w Krakowie na lata 2004–2013,
- Plan intensyfikacji działań Straży Miejskiej Miasta Krakowa w latach 2004–2006,
- Miejski Program Ochrony Zdrowia „Zdrowy Kraków 2004–2006”,
- Miejski program profilaktyki i promocji zdrowia „Zdrowy Kraków 2004–2006”,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2004,
- Polityka mieszkaniowa Gminy Miejskiej Kraków, Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Krakowa.

Kolejny pakiet programów sektorowych przyjmowany był już od stycznia 2004 roku, o czym będzie w edycji przyszłorocznej.

Na tym tle istotnym jest bardziej ogólne wskazanie, jakie priorytety określono w 2003 roku w pracy samorządu miasta.

Otóż przede wszystkim istotne są priorytety programowe, określające najważniejsze cele i kierunki działań. Są to:

- stała poprawa warunków i poziomu życia mieszkańców Krakowa oraz jego atrakcyjności dla przybyszów, w tym:

- wzrost poczucia i stanu bezpieczeństwa socjalnego i publicznego,
- poprawa warunków mieszkalnictwa,
- rozwój bazy turystycznej, rekreacyjnej i sportowej,
- systematyczne zwiększanie zasobności materialnej miasta oraz jego międzynarodowego znaczenia miasta, w tym:
 - rozbudowa systemu transportowo-komunikacyjnego,
 - budowa strategicznych obiektów dla nauki i kultury,
 - lokalizacja przedstawicielstw instytucji międzynarodowych,
- intensywny rozwój nowoczesnej gospodarki, czerpiącej z nauki i kultury miasta, jednocześnie stanowiącej dla tej nauki i kultury bazę rozwojową, w tym:
 - rozwój wysokich technologii,
 - rozwój małej i średniej przedsiębiorczości,
 - pozyskiwanie kapitałów zewnętrznych - krajowych i zagranicznych.

Do tego dochodzą priorytety metodologiczne, wskazujące na najważniejsze sposoby pracy samorządu, metody przyjęte dla osiągnięcia zamierzonych celów. Są to:

- oparcie rozwoju Krakowa i życia samorządowej wspólnoty mieszkańców miasta o metody obywatelskiego udziału oraz partycypacji społecznej,
- wdrażanie idei społeczeństwa informacyjnego i tworzenie warunkującej to sieci informacji wzajemnej w obszarach kulturowym, społecznym i gospodarczym,
- czynny udział w procesach integracji europejskiej, w tym aktywne uczestniczenie w podziale finansowych środków unijnych.

Z kolei wśród wielkiej ilości inwestycji realizowanych w mieście (nie tylko ze środków budżetowych miasta) także określono te, które są priorytetowe, decydujące dla dalszego rozwoju Krakowa. Wśród nich są:

- Budowa Krakowskiego Centrum Komunikacyjnego
- Budowa Krakowskiego Szybkiego Tramwaju
- Budowa Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej
- Budowa Trasa Zwierzynieckiej z tunelem
- Budowa Kanału Krakowskiego
- Budowa Centrum Koncertowo-Kongresowego
- Budowa Centrum Wystawienniczo-Targowego
- Budowa Wielofunkcyjnej Hali Widowiskowo-Sportowej
- Budowa Opery Krakowskiej
- Budowa i rozbudowa kampusów naukowo-akademickich
- Zagospodarowanie Parków Technologicznych
- Rewitalizacja obszarów przemysłowych
- Rewitalizacja zabytkowych zespołów urbanistycznych
- Rehabilitacja zabudowy blokowej z lat 1960–1980
- Rozbudowa infrastruktury telekomunikacyjno-informatycznej

W kolejnych edycjach Raportu będziemy informowali o postępach w realizacji tych priorytetowych dla Krakowa inwestycji.

Mając nadzieję, że nowy kształt Raportu o Stanie Miasta spełni oczekiwania odbiorców, prosimy o uwagi i propozycje do kolejnych jego edycji (Wydział Strategii i Rozwoju Krakowa, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3/4, tel. 61-61-533).

Bogdan Kasprzyk